

Teza de abilitare

Reforma manageriala a sectorului public si educatia universitara de administratie publica in Romania si CEE

Prof. dr. **Călin Emilian Hînța**

Facultatea de Stinte Politice, Administrative si ale Comunicarii

Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca

Rezumat

Schimbarea de regim din Romania in 1989 a insemnat nu doar o modificare politica majora ci si un nou inceput pentru sectorul public in ansamblul sau. Desi initial ceea ce s-a accentuat a fost nevoia de schimbare la nivel politic in sensul trecerii dinspre totalitarism inspre democratie, ulterior dificultatile tot mai mari de corelare a discursului democratic cu serviciile oferite de stat au aratat cit de importanta este reforma administratiei publice. Reforma sectorului public este dificila si diferita fata de cea politica din multe puncte de vedere: publicul nu se entuziasmeaza in fata ei (in principal datorita caracterului tehnic al multor masuri) si nu iese in strada pentru a o solicita sau apara. Ceea ce sensibilizeaza cetatenii este doar proasta functionare a unui serviciu public sau o catastrofa/ un accident care pune in lumina deficiente structurale trecute cu vederea mult timp. Rareori miscarile care solicita schimbari politice includ si parti consistente de gen reforma NMP sau la nivel de politici publice. Este greu de imaginat o multime de oameni care iese in strada cerind sisteme de evaluarea a performantelor performante sau implementarea unor masuri noi de planificare strategica.

De asemenea, reforma sectorului public presupune un nivel de expertiza care intimideaza politicienii si care ofera o putere crescuta birocratiei. Oamenii politici sint foarte atenti sa nu atinga zonele sensibile cu potential electoral negativ (pensii, sanatate, etc), chiar daca proasta lor functionare este vizibila si acumuleaza de la an la an presiuni grave asupra intregului sistem public.

Regimul comunist a influentat si marcat profund (mai mult decit ne-am dori sa credem) sistemul administrativ din Romania. Paradigmele de functionare specifice au definit cultura organizationala, modul de organizare, perceperea rolului statului si a administratiei publice pe o perioada suficient de lunga de timp pentru a afecta esenta sectorului public. De

aici, nevoia unei schimbari masive si profunde in sectorul public. Iluzia unor reforme institutionale facile si suficiente a fost spulberata de evolutia administratiei publice din Romania in ultimii 20 de ani.

Teza de fata reuneste citeva idei fundamentale legate de reforma a doua domenii esentiale in contextul precizat mai sus: reforma manageriala a sectorului public si reforma invatamintului universitar de administratie publica in Romania dupa 1989. Cele doua teme sint conectate, data fiind influenta pe care o poate avea asupra procesului de reforma existenta unor programe universitare capabile nu doar sa furnizeze specialisti in administratie si public policy dar si sa sustina decidentii in ceea ce inseamna stabilirea obiectivelor strategice de reforma si formularea marilor politicici in domeniu. Ambele zone de cercetare au reprezentat pentru autor un interes constant in cei peste 15 ani de activitate universitara.

Tema reformei manageriale porneste de la constatarea existentei unei dileme structurale in Romania si in alte tari din CEE: problema trecerii de la un sistem preburocratic catre unul post-burocratic intr-o perioada de timp condensate si in lipsa unei expertize serioase in ceea ce priveste reforma manageriala a sectorului public. De aici efecte mai mult sau mai putin vizibile:

- stadii diverse si uneori haotice ale reformei: legala, structurala, institutionala si o forma incipienta a reformei manageriale
- importanta presiunilor externe in ceea ce priveste obiectivele strategice ale reformei
- deficientele majore in definirea reformei datorita lipsei de know how si non-interiorizarii obiectivelor de reforma stabilite extern
- lipsa cronica de coerenta la nivelul strategiilor si politicilor de reforma
- dileme structurale pe cit de influente pe atit de greu de rezolvat: politizare, coruptie, rolul statului, etc.

Tema dezvoltarii sistemului universitar de administratie publica se concentreaza pe importanta existentei unui grup specializat capabil sa furnizeze know how intr-un domeniu extrem de deficitar si asupra provocarilor existente in Romania (dar si in CEE) in dezvoltarea acestui tip de program universitar:

- lipsa unei identitati distincte a domeniului
- incercarea de subordonare si definire ca subdomeniu a disciplinelor "traditionale"(drept, economie, stiinte politice)
- constructia caracterului interdisciplinar

- importanta majora a cooperarilor internationale pentru succesul pe termen lung, efectele internationalizarii
- provocarile strategice la adresa programelor de AP (studenti, piata, cercetare, outreach, informatizare)
- avantajele strategice ale programelor din CEE si incercarea de definire a unui avantaj competitiv substantial.

Ultima parte a materialului vizeaza planurile de evolutie si dezvoltare profesionala axate in principal pe

- aprofundarea cercetarii in domeniul reformei manageriale a administratiei publice cu o concentrare specifica la nivelul managementului si planificarii strategice a sectorului public si
- analiza strategica a dezvoltarii programelor universitare de administratie publica in Romania si CEE

Relevanta stiintifica a tezei este data, in opinia noastra, atat de temele alese- importante in contextul Europei Central si de Est- , cit si de continutul metodologic si analitic al contributiilor in domeniu si de o abordare care incerca sa integreze perspectiva academica in analiza strategica a sectorului public in Romania.